

Jørgen Jensen (DKP):

SFs ordfører nævnte offentliggørelse af regnskaberne. Det har før været brugt af de borgerlige partier, når de fremsatte et sådant forslag. Jeg vil godt understrege, at fagbevægelsens regnskaber er offentlige, så der er sådan set ikke nogen hemmeligheder. Jeg siger det ikke som en kritik af SF, men mere for at de borgerlige ikke skal gribe fat her og sige: dér er altså noget.

Dette forslag har jo været fremme før, og jeg skal henvise til, hvad vi tidligere har sagt. Vi kan ikke medvirke til det. Hvis der er forhold i fagbevægelsen – og det er der sikkert også på dette område – som bør rettes, så er det noget, der hører hjemme i fagbevægelsen, som vi må diskutere og rette dér; det er ikke folketinget, der skal gribe ind.

Jeg opfatter det således, at meningen med dette forslag er at lamme fagbevægelsen. Man skriver ganske vist organisationer, men der er ikke noget reelt ønske om at gribe ind over Arbejdsgiverforeningen; hensigten er at lamme fagbevægelsen. Der er begrænsninger nok for nærværende på fagbevægelsens politiske virke – jeg skal bare henvise til, hvordan arbejdsretten med henvisning til fredspagten jo også griber ind i ytringsfriheden – så der er ingen grund til at komme med et sådant forslag.

Efterhånden som dette folketing griber så meget ind i arbejdsmarkedsforholdene og det ikke længere er en undtagelse, men en almen foreteelse, så er det i allerhøjeste grad nødvendigt for interesseorganisationerne, herunder fagbevægelsen, også at interessere sig for den politiske udvikling. Derfor må vi afvise dette forslag og understrege, at for os drejer forslaget sig ikke om det, man siger: at sikre nogle mod at blive misbrugt, men om at forhindre, at fagbevægelsen får den styrke, den skal have.

Niels Helveg Petersen (RV):

Vi er i det radikale venstre modstandere af tvangsbidrag til politisk arbejde, men kan selvfølgelig alligevel ikke støtte det foreliggende forslag, som ikke er udtryk for en rimelig afbalancering af forskellige hensyn.

Bl. a. må jeg påpege, at der savnes aldeles, at man drager en parallel til bidrag, som måtte ydes af private aktieselskaber. En aktionær kan jo meget vel komme ud for, at et aktieselskab yder et bidrag til en politisk organisation. Hvorledes har forslagsstillerne tænkt sig at man

skulle gribe det problem an? Det ville i hvert fald være urimeligt at gennemføre regler gældende for den ene part og ikke samtidig se på, hvorledes man skulle forholde sig med private aktieselskaber, hvor der er en enkelt aktionær, som ikke ønsker, at hans virksomhed skal yde bidrag til et politisk parti.

Jeg mener, det første skridt i retning af at få bedre gennemsigtighed omkring politisk virksomhed er krav om, at politiske partier skal afgive offentligt tilgængelige regnskaber. Jeg mener, det må være det første og det rigtige skridt at tage, og det vil, tror jeg, blive hilst med tilfredshed i befolkningen, at man får mulighed for virkelig at skaffe sig et overblik over, hvorledes de politiske partier finansierer deres samlede virksomhed.

Honoré (KrF):

I dette spørgsmål er der kolliderende hensyn. Der er et hensyn til foreningers demokratiske ret til at bevilge penge til de formål, som bestyrelserne skønner forenelige med den pågældende forenings formålsparagraf. På den anden side er der hensynet til de enkelte medlemmers frihed.

En forenings demokratiske frihed forudsætter vel egentlig, at man har fri adgang til at vælge mellem at blive medlem af den pågældende forening eller at undlade at være medlem af den pågældende forening, i dette tilfælde en interesseorganisation. Har det enkelte medlem en sådan valgfrihed i dag, som giver foreninger ret til at bevilge penge til f. eks. politiske formål? Det har interesseorganisationers medlemmer ofte ikke, og det skyldes, at der mange steder gælder de såkaldte eksklusivaftaler, hvorefter kun medlemmer af de bestemte fagforeninger kan få arbejde på den pågældende arbejdsplads. Det vil altså sige, at man rammer folk på deres levebrød, hvis de ikke er medlem af denne organisation. Det er altså ikke frivilligt at være det. Så længe disse eksklusivaftaler består, er det virkelig et spørgsmål, om det er en uomtvistelig demokratisk ret for sådanne foreninger med tvangsindlagte medlemmer at bevilge penge til f. eks. politiske formål, eller om der ikke under disse omstændigheder kan være god grund til at adskille sådanne bidrag fra andre bidrag til en fagforening.

Vi er derfor ikke afvisende over for forslaget; der er en del tekniske ting, som vi gerne vil se nærmere på, men forslaget må ses i det